

Activiteit 1

- Je leest de Nieuwsbegriptekst van deze week.
- Je oefent met woorden die je al eerder gelezen hebt.
- Je oefent met vloeiend lezen.

OPDRACHT 1 Tekst lezen

Je juf of meester leest de tekst voor. Lees zelf de tekst mee en wijs bij waar je in de tekst bent.

OPDRACHT 2 Woorden flitsen

De juf of meester laat woorden zien. Je ziet de woorden maar even. Lees ze hardop.

OPDRACHT 3 Vloeiend lezen

Bij het lezen gebruik je soms een andere stem. Hieronder staat een tekstje waarin verschillende personen met elkaar praten. Maar er staat niet steeds bij wie wat zegt.

1. Lees eerst zelf het tekstje.

'Luuk en water', zucht mama steeds als ik weer kletsnat thuiskom.

Meestal uit de poel achter in onze tuin.

Klopt, ik ben dol op water. En ook op bijna alle dieren die erin wonen. Vissen, dikkopjes, waterslangen en salamanders.

Maar niet iedereen is daar dol op. Mijn zus Lisa houdt er helemaal niet van. Ze is ouder dan ik, al wel negen jaar.

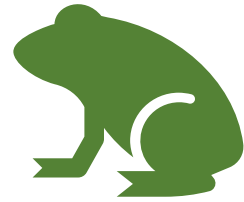
Gisteren heb ik een kikker voor haar neus gehouden. 'Getsiel!' gilte ze. 'Wat een griezel!'

'Waarom?' vroeg ik. 'De kikker is schoner dan jij. Hij zit altijd in bad.'

Vandaag vroeg Lisa bij het ontbijt: 'Waarom lachen dolfijnen eigenlijk altijd?'

'Ze lachen niet', antwoordde papa.' 'Vissen kunnen helemaal niet lachen.'

'Een dolfijn is geen vis', weet mama. 'Het is een zoogdier. En waarom zouden ze niet kunnen lachen? Het schijnt dat ze met elkaar kunnen praten. En ze kunnen zelfs vrienden worden met mensen.'

Bron: Friederun Reichenstetter - Je bent mijn beste vriend, kleine dolfijn (2017, Veltman Uitgevers B.V.); inkijkexemplaar via bol.com

2. Lees dan de losse zinnen die op de volgende pagina staan. Deze komen uit het verhaaltje. Wie zegt wat? Trek lijnen van de zinnen naar de personen. Bedenk ook hoe de stem zou kunnen klinken. Bespreek het samen met je maatje.

'Wat een griezel!'

papa

'De kikker is schoner dan
jij. Hij zit altijd in bad.'

mama

'Vissen kunnen helemaal
niet lachen.'

Luuk

'En ze kunnen zelfs
vrienden worden met
mensen.'

Lisa

3. Lees het tekstje nu samen met je maatje. Verdeel de rollen en gebruik verschillende stemmen voor de verschillende personen. Spreek ook af wie de zinnen leest die niet bij een van de personen horen.

Activiteit 2

- Je oefent met woorden die je al eerder gelezen hebt.
- Je oefent met vloeiend lezen.

OPDRACHT 1 Woordenkwartet

Je krijgt van de juf of meester een woordenkwartet. Je gaat het spel in een groepje spelen. De juf of meester legt eerst uit hoe je het spel moet spelen. Wie heeft straks de meeste kwartetten?

OPDRACHT 2 Vloeiend lezen

- Je gaat de tekst in het blauwe blok hieronder samen met je leesmaatje lezen. De tekst gaat verder op de volgende bladzijde. Een paar stukjes van deze tekst heb je in de vorige activiteit al gelezen.

Bekijk de tekst, voordat je hem gaat lezen. Lees daarna samen de tekst. Gebruik soms een **andere stem**, bijvoorbeeld als er verschillende personen in je verhaal voorkomen. Je verhaal wordt dan leuker om naar te luisteren en beter te begrijpen.

- Doe ook het volgende als je de tekst leest:
 - let op leestekens;
 - let op woorden die zeggen hoe je moet lezen;
 - lees woorden die bij elkaar horen als groepje;
 - lees hele zinnen;
 - lees met intonatie, dus niet op één toon;
 - lees met klemtoon: geef belangrijke woorden nadruk.

Luuk houdt van water

'Luuk en water', zucht mama steeds als ik weer kletsnat thuiskom. Meestal uit de poel achter in onze tuin. Klopt, ik ben dol op water. En ook op bijna alle dieren die erin wonen. Vissen, dikkopjes, waterslangen en salamanders. Maar niet iedereen is daar dol op. Mijn zus Lisa houdt er helemaal niet van. Ze is ouder dan ik, al wel negen jaar. Gisteren heb ik een kikker voor haar neus gehouden. 'Getsie!' gilde ze. 'Wat een griezel!' 'Waarom?' vroeg ik. 'De kikker is schoner dan jij. Hij zit altijd in bad.'

Jammer, maar niemand bij ons thuis is dol op water. En al helemaal niet op de zee. En dat terwijl we er al eens met z'n allen zijn geweest. Dat was twee jaar geleden en toen was ik pas vijf. Nu denk ik vaak aan de zee. Het zand. De krabbetjes, die snel het water inrennen. Maar het vaakst denk ik aan dolfijnen. Toen we aan zee waren, zagen we ze wel eens boven de golven uit springen. Heel dichtbij.

Lisa moet er vast ook vaak aan denken. Vandaag vroeg ze bij het ontbijt nog: 'Waarom lachen dolfijnen eigenlijk altijd?'

'Ze lachen niet', antwoordde papa. 'Vissen kunnen helemaal niet lachen.'

'Een dolfijn is geen vis,' weet mama. 'Het is een zoogdier. En waarom zouden ze niet kunnen lachen? Het schijnt dat ze met elkaar kunnen praten. En ze kunnen zelfs vrienden worden met mensen.'

'Ik geloof niet dat je vrienden kunt worden met een vis', zegt Tom. 'Hoe moet dat dan? Dan moet je altijd een duikpak aan als je je vriend wilt zien. En je kunt niet eens met hem praten. Als dolfijnen echt een taal hebben, verstaan we die toch niet. En dat is saai.' Tom is mijn grote broer. Hij is al twaalf. Maar hij begrijpt nog lang niet alles.

Ik denk dat papa en Tom het mis hebben. Een poes kan ook je vriendin zijn. En je kunt met haar spelen. Dan begrijp je haar best. Als ze mauwt, wil ze iets. Vaak wil ze eten, of ze wil dat je haar aait. Blaast een poes? Laat haar dan maar met rust. Zou een dolfijn dat niet kunnen? Vast wel!

Bron: Friederun Reichenstetter - Je bent mijn beste vriend, kleine dolfijn (2017, Veltman Uitgevers B.V.); inkijkexemplaar via bol.com

Activiteit 3

- Je leest in het boek *Help, we hebben een dierentuin!* – Een krokodil als hoofdprijs.
- Je maakt opdrachten die bij het boek horen.

OPDRACHT 1 Boek lezen

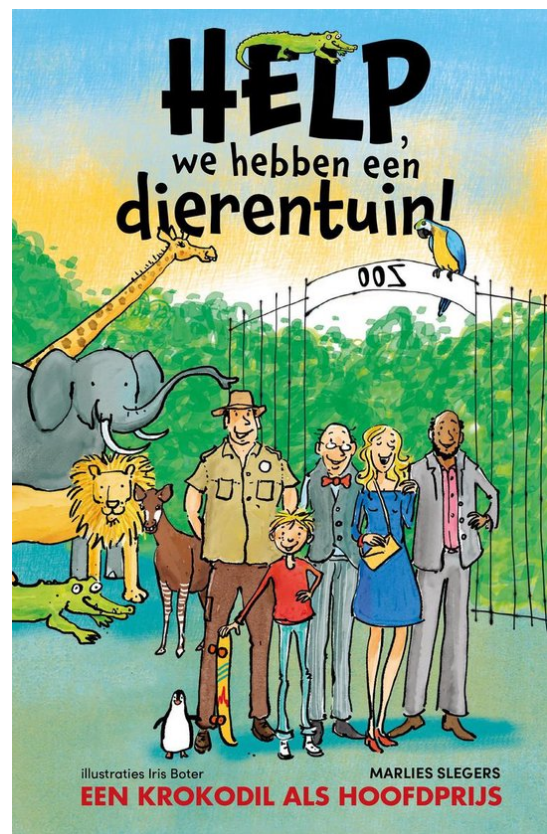
1. Jullie praten eerst nog even over het boek. Wat is er tot nu toe gebeurd? Wie spelen mee in het verhaal? En hoe zou het verhaal verder gaan?
2. Lees dan samen met je maatje het boek verder. Lees om de beurt een bladzijde. De juf of meester zegt welke bladzijdes jullie gaan lezen.

Als je het boek leest:

- let je op leestekens;
- let je op woorden die zeggen hoe je moet lezen;
- lees je woorden die bij elkaar horen als groepje;
- let je erop dat je hele zinnen leest;
- lees je met intonatie;
- lees je met klemtoon;
- gebruik je soms een andere stem.

OPDRACHT 2 Opdrachten maken

De juf of meester vertelt welke opdrachten jullie bij het boek gaan maken en legt de opdrachten uit.

Activiteit 4

- Je leest in het boek *Help, we hebben een dierentuin!* – Een krokodil als hoofdprijs.
- Je maakt opdrachten die bij het boek horen.

OPDRACHT 1 Boek lezen

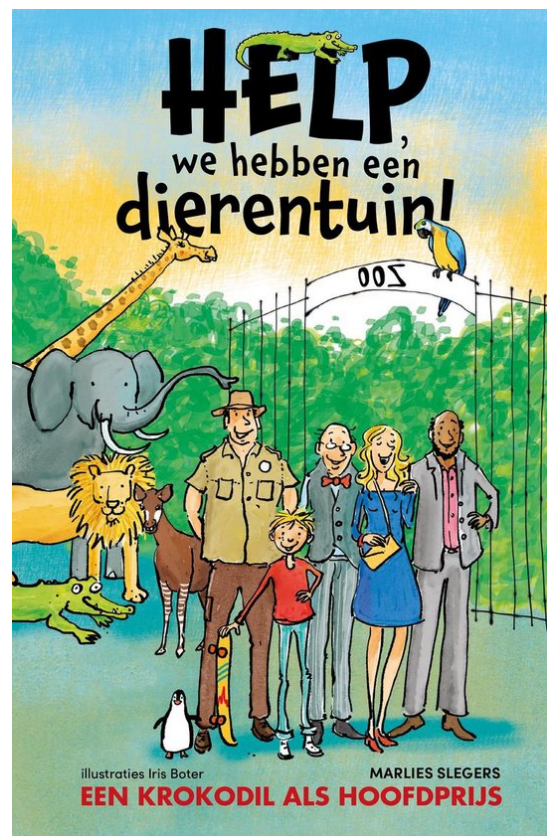
Lees samen met je maatje verder in het boek *Help, we hebben een dierentuin!* – Een krokodil als hoofdprijs. Lees om de beurt een bladzijde. De juf of meester zegt welke bladzijdes jullie gaan lezen.

Als je het boek leest:

- let je op leestekens;
- let je op woorden die zeggen hoe je moet lezen;
- lees je woorden die bij elkaar horen als groepje;
- let je erop dat je hele zinnen leest;
- lees je met intonatie;
- lees je met klemtoon;
- gebruik je soms een andere stem.

OPDRACHT 2 Opdrachten maken

De juf of meester vertelt welke opdrachten jullie bij het boek gaan maken en legt de opdrachten uit.

Nieuwsbegrip Voortgezet Technisch Lezen, Handleiding niveau A groep 5

Vooraf

In week 24 tot en met 27 wordt er een combinatie gemaakt tussen Nieuwsbegrip Voortgezet Technisch Lezen en Nieuwsbegrip Fictie. Het materiaal van Nieuwsbegrip Fictie wordt gebruikt om het vloeiend lezen extra te oefenen en om leeskilometers te maken, waardoor de leesvaardigheid verbeterd wordt. Verder heeft Nieuwsbegrip Fictie als doel om leerlingen gemotiveerd te houden of maken voor het lezen van fictieboeken en hen hiermee actief bezig te laten zijn. Voor herhaling van woordtypen kun je gebruikmaken van de flitskaarten en kwartetsspellen bij Basismaterialen onder het tabblad VTL.

Weekoverzicht

Blok 7

Nieuwsbegrip Goud

Onderwerp: De Olympische Spelen

Lesdoel woordtypen:

De leerlingen oefenen met alle woordtypen E5 (activiteit 1 en 2).

Lesdoel vloeiend lezen:

- De leerlingen oefenen met woorden die bij elkaar horen en hele zinnen lezen (activiteit 1 en 2).
- Ze herhalen/passen het gebruik toe van: leestekens, woorden die zeggen hoe je moet lezen, woordgroepen die bij elkaar horen, hele zinnen lezen, lezen met intonatie, lezen met klemtoon, lezen met andere stem (activiteit 2 tot en met 4).

Lesdoel Fictie:

- De leerlingen zijn gemotiveerd om een fictieboek te lezen en zijn hier actief mee bezig.

1. Woordtypen:

- oefenen met **alle woordtypen (E5)**

Vloeiend lezen:

- oefenen: leestekens, woorden die zeggen hoe je moet lezen
- herhalen/toepassen: alle aspecten van vloeiend lezen

Fictie:

- een fictieboek lezen en daar vloeiend lezen bij toepassen
- opdrachten maken bij het fictieboek

2. Woordtypen:

- oefenen met **alle woordtypen (E5)**

Vloeiend lezen:

- oefenen: woorden die bij elkaar horen, hele zinnen lezen
- herhalen/toepassen: alle aspecten van vloeiend lezen

Fictie:

- een fictieboek lezen en daar vloeiend lezen bij toepassen
- opdrachten maken bij het fictieboek

3. Woordtypen:

- oefenen met **alle woordtypen (E5)**

Vloeiend lezen:

- oefenen: lezen met intonatie, lezen met klemtoon
- herhalen/toepassen: alle aspecten van vloeiend lezen

Fictie:

- een fictieboek lezen en daar vloeiend lezen bij toepassen
- opdrachten maken bij het fictieboek

4. Woordtypen:

- oefenen met **alle woordtypen (E5)**

Vloeiend lezen:

- oefenen: lezen met andere stem
- herhalen/toepassen: alle aspecten van vloeiend lezen

Fictie:

- een fictieboek lezen en daar vloeiend lezen bij toepassen
- opdrachten maken bij het fictieboek

5. Ruimte voor eventuele uitloop en herhaling

Let op! Heb je niet voldoende exemplaren van het fictieboek *Help, we hebben een dierentuin! – Een krokodil als hoofdprijs*?

Wanneer je niet de beschikking hebt over voldoende exemplaren van het fictieboek *Help, we hebben een dierentuin! – Een krokodil als hoofdprijs* van Marlies Slegers, dan is het toch mogelijk de Nieuwsbegrip Fictie-activiteiten grotendeels uit te voeren. Zorg er dan wel voor dat leerlingen minimaal in tweetallen hetzelfde boek (dat zou dan in dat geval zelfs met maar één exemplaar hoeven zijn) kunnen lezen. Het samenlezen in het kader van vloeiend lezen in activiteit 3 en 4 blijft dan gewoon hetzelfde en de tussendooractiviteiten van Nieuwsbegrip Fictie (zie verder in de lesbeschrijving voor meer informatie daarover) kun je ook handhaven. Alleen de eindopdrachten van Nieuwsbegrip fictie en het inleidende filmpje bij het boek *Help, we hebben een dierentuin! – Een krokodil als hoofdprijs* vervallen dan. De eindopdrachten kun je vervangen door een of meer tussendooropdrachten.

Materiaal en voorbereiding

- Voor alle leerlingen:
 - activiteiten Nieuwsbegrip Voortgezet Technisch Lezen 1 tot en met 4 niveau A, groep 5 (zie Download & Print, www.nieuwsbegrip.nl);
 - tekst basisles niveau A (bij activiteit 1 en 2);
 - voor elk groepje leerlingen een kwartetspel woordtypen E5 (zie Basismateriaal, VTL www.nieuwsbegrip.nl);
 - voor elk tweetal een exemplaar van het boek *Help, we hebben een dierentuin! – Een krokodil als hoofdprijs* van Marlies Slegers (Kluitman).
- PowerPoint met woordrijen (Download & Print).
- Tussendooropdrachten Nieuwsbegrip Fictie (www.nieuwsbegrip.nl, Nieuwsbegrip Fictie, tabblad 'Dieren in de hoofdrol', niveau A). De tussendooropdrachten worden ingezet in opdracht 2 van activiteit 3 en 4. Maak een keuze uit de opdrachten en kopieer ze als kaartjes voor de leerlingen (per tweetal). Je kunt ervoor kiezen om alle leerlingen op hetzelfde moment dezelfde tussendooropdracht te laten doen. Je kunt ook verschillende tweetallen andere tussendooropdrachten laten uitvoeren. Als leerlingen wat meer aankunnen, kan er bijvoorbeeld gekozen worden voor een wat moeilijkere tussendooropdracht.
- Splits de groep leerlingen in een basisgroep (lezers die op het gemiddelde niveau lezen) en een verlengde instructiegroep (zwakkere lezers/risicolezers).
- Bij opdracht 2 in activiteit 1 ga je woorden flitsen. De flitskaarten vind je op de website bij Basismateriaal onder het tabblad VTL. Je kunt gebruikmaken van de PowerPoint met flitswoorden, of van losse flitskaarten op papier (download en print dan de pdf-versie van de flitskaarten en maak daar kaartjes van). Zorg dus voor losse flitskaarten op papier of zorg ervoor dat de PowerPoint met de flitswoorden klaar staat. Laat de woorden een voor een kort zien. Door de woorden niet te lang te laten zien, moeten de leerlingen de woorden proberen in één keer te lezen. Laat de woorden in eerste instantie niet langer dan 5 seconden zien. Wanneer dat goed gaat, kun je die tijd iets verkorten. Let er wel op dat de leerlingen de woorden niet gaan raden. Doordat op de flitskaarten is aangegeven om welk woordtype het gaat, is het mogelijk om een selectie te maken met de woorden die je gaat flitsen. Aan de kleuren van de flitskaarten kun je zien of het gaat om woorden van M5, E5 enzovoort. Zo nodig kun je dus ook nog woordtypen oefenen die

eerder dit jaar aan de orde geweest zijn. De kleuren corresponderen met de kleuren in het overzicht met woordtypen achterin de Algemene Handleiding van Nieuwsbegrip Voortgezet Technisch Lezen.

- Neem de algemene handleiding Voortgezet Technisch Lezen (zie Basismateriaal, www.nieuwsbegrip.nl) door.
- Neem ook de handleiding van het thema 'Dieren in de hoofdrol' (niveau A) van Nieuwsbegrip Fictie door (zie Nieuwsbegrip Fictie, www.nieuwsbegrip.nl).

NB. De beginopdracht van het betreffende thema van Nieuwsbegrip Fictie wordt niet ingezet. In de eerste les van dit blok is wel gebruikgemaakt van het voorleesfilmpje dat daarin genoemd wordt.

Algemene tip voor de sterkere lezers

Als leerlingen het voortgezet technisch lezen of een bepaald woordtype al beheersen, laat ze dan niet met de hele klas mee blijven oefenen, maar laat ze bijvoorbeeld verder gaan met lezen in hun eigen leesboek of in het boek *Help, we hebben een dierentuin! – Een krokodil als hoofdprijs*.

Werkwijze

Activiteit 1:

- **Vooraf:** Begin met het (kort) voorspellen van het onderwerp van de basislestekst, of doe dit aan het begin van de basisles. Laat de leerlingen bij het voorspellen de titel, de kopjes en de plaatjes van de tekst lezen en bekijken. Wat weten ze zelf al over het onderwerp? Wat zal de tekst hen erover gaan vertellen? Houd het voorspellen kort. In deze activiteiten gaat het om het technisch lezen van de tekst. Het voorspellen en de inhoud van de tekst komen verder aan bod tijdens het werken aan de basisles voor begrijpend lezen.
- **Opdracht 1:** Lees de basislestekst aan de leerlingen voor. Laat de leerlingen meelesen en bijwijzen. Eventuele lastig leesbare woorden kun je zelf voorbereiden. Deze woorden kun je echter ook bij het uitvoeren van de basisles expliciet voorbereiden.
Differentiatie: Lees de basislestekst al een keer met de leerlingen uit de verlengde instructiegroep, voorafgaand aan de activiteit. Ook kun je eventueel lastige zinnen of woorden al voorbespreken met deze leerlingen.
- **Opdracht 2:** Laat (een selectie van) de woorden een voor een kort zien. Begin met een tijd per kaart van ongeveer 5 seconden. Wanneer dat goed gaat, kun je die tijd iets verkorten. Let er wel op dat de leerlingen de woorden niet gaan raden.
Differentiatie: In deze les worden woordtypen (E5) herhaald. Laat leerlingen die deze herhaling niet nodig hebben niet met de hele klas mee blijven oefenen, maar laat ze bijvoorbeeld verder gaan met (extra) vloeiend lezen of verder lezen in hun eigen leesboek.
- **Opdracht 3:** Vertel de leerlingen dat ze bij deze opdracht het volgende oefenen:
Vertel de leerlingen dat ze bij deze opdracht gaan oefenen met het lezen met een andere stem. Geef aan dat de opdracht uit drie oefeningen bestaat:
Lezen met een andere stem: vertel de leerlingen dat het bij het hardop lezen belangrijk is dat de ander het leuk vindt om naar je te luisteren en het verhaal goed begrijpt. Dat kun je doen door met je stem te spelen. Je kunt bijvoorbeeld de verschillende personen in een verhaal een andere stem geven. Je verhaal wordt dan spannender en boeiender om naar te luisteren. En het wordt duidelijk wie wat zegt. Soms staat er niet de tekst wie wat zegt. Dat moet je zelf begrijpen uit de rest van het verhaal. Je leest de zinnen dan met de stem van die persoon. Laat eventueel aan de zwakkere lezers horen hoe je verschillende stemmen gebruikt bij het lezen door dit te modelen bij een stukje tekst. Bespreek dan de instructie. Bij oefening 1 lezen ze een kort stukje van een verhaal over Luuk. Ze lezen het stukje en bekijken daarna bij oefening 2 de zinnen die eronder staan. Ze geven door lijnen

trekken aan welke zin door welke persoon uit het verhaal gezegd zou kunnen zijn. Ze bedenken ook hoe de stem van die persoon zou kunnen klinken. Ze bespreken hun bevindingen met een andere leerling. Vervolgens lezen ze het stukje samen waarbij ze de rollen verdelen.

Differentiatie: Doe oefening 1 en 2 met zwakke lezers eventueel gezamenlijk en laat horen hoe je verschillende stemmen gebruikt bij het lezen door dit te modelen bij een stukje tekst. Help ook bij het bepalen van de personen die de zinnen zeggen.

Activiteit 2:

- **Vooraf:** Lees voorgaand aan activiteit 2 de basislestekst nog een keer met de leerlingen in de verlengde instructiegroep.
- **Opdracht 1:** Laat de leerlingen in groepjes het kwartetspel spelen. Leg zo nodig de spelregels uit (zie achteraan in deze handleiding). In dit geval vormen woorden van hetzelfde woordtype steeds een kwartet. Er zijn 17 kwartetten in het spel E5. Laat de leerling die aan de beurt is duidelijk aangeven aan wie hij of zij een kaart vraagt. Dan leest de speler duidelijk op van welk kwartet hij of zij een kaart zoekt en om welke kaart het gaat. Burak vraagt bijvoorbeeld: 'Dameni, mag ik van jou van de **Woorden met een koppelteken** de kaart van het woord **mango-ijs**? De speler moet proberen geheim te houden welke kaart hij of zij zelf heeft van dat kwartet. Speel zelf mee met een groepje zwakke lezers.

Het spel kan gedurende de herhalingsweken vaker gespeeld worden.

- **Differentiatie:** In deze les worden woordtypen (E5) herhaald. Laat leerlingen die deze herhaling niet nodig hebben niet met de hele klas mee blijven oefenen, maar laat ze bijvoorbeeld verder gaan lezen in hun eigen leesboek.

Opdracht 2: Herhaal de instructies voor vloeiend lezen die de afgelopen weken aan de orde gekomen zijn. Besteed **extra aandacht** aan het lezen met een **andere stem**. In deze opdracht gaan ze de tekst lezen en daarbij verschillende stemmen gebruiken. Enkele stukjes van de tekst hebben ze ook bij activiteit 1 gelezen.

- **Leestekens:** noem de leestekens die ze kunnen tegenkomen (punt, komma, vraagteken, uitroepetekens, aanhalingstekens, dubbele punt) en schrijf ze op het bord. Herhaal dat je bij een punt stopt. Je kunt dan ook ademhalen. Bij een komma stop je ook, maar iets korter. Ook dan kun je ademhalen. Kom je een vraagteken tegen? Dan ga je met je stem omhoog. Je moet duidelijk laten horen dat het een vraag is. Bij een uitroepetekens ga je harder praten. Als er een dubbele punt staat en daarachter een zin die begint en eindigt met een aanhalingsteken, dan betekent dat dat het stukje tussen de aanhalingstekens iets is wat iemand zegt of denkt. Bespreek dan de instructie bij de opdracht. Laat de leerlingen de leestekens markeren of onderstrepen en de zinnen samen lezen.
- **Woorden die zeggen hoe je moet lezen:** vertel de leerlingen dat er soms in een verhaal woorden staan waaraan je al kunt zien hoe je de zin moet lezen. Bijvoorbeeld: Hij *gilt*: 'Kijk uit voor de krokodil!' Aan het woord *gilt* zie je al dat je de zin die na de dubbele punt komt harder moet lezen. Of als er staat: Hij zegt *zacht* tegen de juf: 'Ik moet plassen.' Dan lees je het stuk na de dubbele punt *zacht*. En zie je het woord *verdrietig* staan? Dan lees je dat niet heel blij. En zie je een woord als *kalm* of *gehaast* staan? Dan lees je de zin langzaam of juist snel.
- **Woorden die bij elkaar horen:** vertel de leerlingen dat het belangrijk is om in de zin te letten op woorden die bij elkaar horen. Die moet je in een keer lezen. Je moet dus bij het

ademhalen erop letten dat je niet stopt in het midden van een woordgroep. Geef ook voorbeelden, zoals: *De man woont in het grote huis aan het eind van de lange straat.*

- o **Hele zinnen:** wijs de leerlingen er ook op dat zinnen vaak over de regel heen gaan. Ze moeten erop letten niet aan het einde van de regel automatisch te stoppen, maar te kijken waar de zin eindigt en de zin dan helemaal doorlezen tot het einde. Ook moeten de leerlingen erop letten dat ze goede ademmomenten kiezen. Je mag ook stoppen middenin een zin, bij voorkeur bij een komma.
- o **Nadruk, intonatie, andere stem:** vertel dat het bij het hardop lezen belangrijk is dat de ander het leuk vindt om naar je te luisteren. Dat kun je doen door met je stem te spelen.
Intonatie: als je leest, kun je stukjes met een hardere stem lezen of je leest juist zachter. En je kunt je stem hoger en lager laten klinken. Dat doe je vaak binnen één zin. Je verhaal wordt dan spannender en boeiender om naar te luisteren. Je doet dit bijvoorbeeld als er iets spannends gebeurt in het verhaal of als een persoon in het verhaal boos of verdrietig is. Soms staat er dan een woord dat zegt hoe je moet lezen, maar dat is niet altijd zo. Je moet dan goed het verhaal begrijpen om te weten hoe je moet lezen.
Andere stem: als je leest, kun je bijvoorbeeld de verschillende personen in een verhaal een andere stem geven. Je verhaal wordt dan spannender en boeiender om naar te luisteren. En het wordt duidelijk wie wat zegt.
Nadruk: bij het lezen laat je horen welke dingen belangrijk zijn. Die lees je met nadruk, je legt er de klemtoon op. Als je losse zinnen leest, is er in elke zin wel een woord dat het belangrijkste is.

Differentiatie: Laat de leerlingen uit de basisgroep zelfstandig in tweetallen de tekst lezen. Begeleid zelf de leerlingen in de instructiegroep. Werk zo nodig volgens het principe van voor-koor-door. Lees met deze leerlingen eventueel maar een gedeelte van de tekst.

Activiteit 3:

- **Opdracht 1:** Bespreek kort met de leerlingen wat ze nu al weten over het boek *Help, we hebben een dierentuin!* – Een krokodil als hoofdprijs (www.nieuwsbegrip.nl). Welke personen komen voor in het verhaal? Wat kun je over hen vertellen? Hoe zou het verhaal verder gaan, denk je? Laat ze dan in tweetallen verder lezen in het boek. De leerlingen lezen hardop. Het boek bestaat uit 213 pagina's. Die worden verdeeld over vier weken, in twee activiteiten per week. Laat de leerlingen in deze activiteit dus ongeveer 25 pagina's lezen.

Differentiatie: Begeleid groepjes met leerlingen uit de verlengde instructiegroep bij het lezen. Lees zelf ook enkele stukjes uit het boek voor.

- **Opdracht 2:** Laat de leerlingen een of enkele tussendooropdrachten van Nieuwsbegrip Fictie uitvoeren. Maak zelf een keuze uit de opdrachten.

Differentiatie: Laat de leerlingen uit de verlengde instructiegroep wat eenvoudigere tussendooropdrachten maken.

Activiteit 4:

- **Opdracht 1:** Laat de leerlingen weer in tweetallen ongeveer 25 bladzijdes van het boek *Help, we hebben een dierentuin!* – Een krokodil als hoofdprijs lezen.

Differentiatie: Begeleid groepjes met leerlingen uit de verlengde instructiegroep bij het lezen. Lees zelf ook enkele stukjes uit het boek voor.

Opdracht 2: Laat de leerlingen een of enkele tussendooropdrachten van Nieuwsbegrip Fictie uitvoeren. Maak weer zelf een keuze uit de opdrachten.

Differentiatie: Laat de leerlingen uit de verlengde instructiegroep wat eenvoudigere tussendooropdrachten maken.

Herhaling woordtypen E5 en eerdere woordtypen

- Vanaf week 4 oefenen de leerlingen woordtypen die horen bij E5. Het is zinvol om regelmatig woordtypen te herhalen. Dat kun je doen met behulp van de flitskaarten (zie website bij Basismateriaal, tabblad VTL). Mocht het voor sommige leerlingen nog nodig zijn om woordtypen E4 of M5 te herhalen, dan vind je daar ook de flitskaarten met woordtypen E4 en M5. De flitskaarten zijn er als PowerPoint en als pdf. De pdf-versie kun je downloaden en printen om er papieren flitskaarten van te maken.
- Voor het herhalen kun je ook de PowerPoint van deze week inzetten om de leerlingen te laten oefenen met alle woordtypen van E5. Je kunt de PowerPoint gedurende de week en daarna gebruiken om de woordtypen te oefenen en te herhalen.

Kwartetspel woordtypen E5: De spelregels

Het is de bedoeling door slim te spelen en te vragen zoveel mogelijk setjes van vier kaarten te verzamelen, de kwartetten. Door goed op te letten bij andere beurten kun je erachter komen wie welke kwartetkaarten heeft. Degene met de meeste kwartetten wint.

Vorbereiding

Verdeel de leerlingen in groepjes van 4 tot 6 spelers. Alle kaarten worden onder de spelers verdeeld. Het kan zijn dat sommige spelers meer kaarten hebben dan andere spelers. De kaarten neem je in je hand en laat je niet aan de andere spelers zien.

Het spel

Een willekeurige speler begint. De speler die aan de beurt is, vraagt aan een van de andere spelers een kaart die hij of zij zelf niet heeft. Dit moet dan wel een kaart zijn van een kwartet waarvan de speler zelf minimaal een kaart in de hand heeft. De speler noemt de naam van het kwartet en vraagt naar de kaart die de speler wil hebben. Heeft de speler de kaart waar om gevraagd wordt? Dan geeft hij of zij hem af. De speler mag blijven doorgaan met het vragen van kaarten. Dit mag aan dezelfde of aan een andere speler. Als de speler een setje van vier kaarten heeft, roept hij 'Kwartet!' en legt de vier bij elkaar horende kaarten voor zich neer op tafel. Heeft de speler de gevraagde kaart niet, dan is de beurt voorbij en is de speler aan wie het laatst een kaart is gevraagd aan de beurt. Het spel is afgelopen als alle kwartetten compleet zijn.